

అలోచించండి - మాట్లాడండి :

- రాయప్రోలు సుబ్బారావు

ఏ దేశమేగినా ఎందు కాల్డినా
ఏ పీఠమెక్కినా ఎవ్వరెదురైనా
పొగడరా నీ తల్లిభూమి భారతిని
నిలుపరా నీ జాతి నిండు గౌరవము

ప్రశ్నలు :

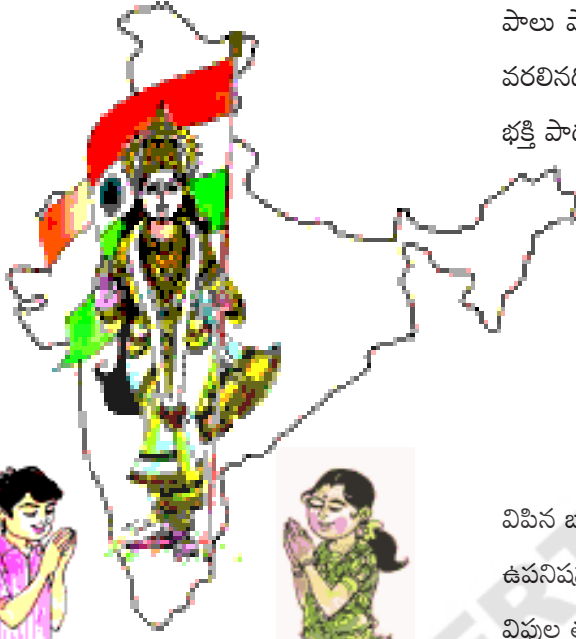
1. పై మాటలు దేనిగురించి చెప్తున్నాయి?
2. దేశంపట్ల ఎటువంటి భావనతో ఉండాలి?
3. జాతిగౌరవం నిలపడం అంటే మీరు ఏమనుకుంటున్నారు?
4. ఈ గేయాన్ని ఎవరు రచించారు?

నేపథ్యం :

ప్రాచీన కాలంనుంచి భారతదేశం అనేక సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు నిలయం. సిరిసంపదలకు, పాడిపంటలకు ప్రసిద్ధి పొందింది. ఎందరో మహనీయులకు ఇది పుట్టినిల్లు. భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని సాధించిన సమైక్య దేశం మన భారతదేశం. మన దేశగౌరవాన్ని దశదిశలా చాటడం మన కర్తవ్యం. మన దేశ పౌరుషాన్ని నిలబెట్టడం మన బాధ్యత. ఈ భావాలను ప్రజలలో ఎలా ప్రేరేపించిందో ఈ గేయం చదివి తెలుసుకుందాం.

విద్యార్థులకు సూచనలు :

1. పాఠాన్ని చదవండి. అర్థంకాని పదాలకింద, వాక్యాల కింద గీతలు గీయండి.
2. అర్థంకాని పదాలను, వాక్యాలను గురించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి.
3. పాఠ్యపుస్తకం చివరన ఉన్న పదాలు-అర్థాలు పట్టిక చూసి తెలియని పదాల అర్థాలను తెలుసుకోండి.

శ్రీలు పొంగిన జీవగడ్డయి
పాలు పారిన భాగ్యసీమయి
వరలినది యీ భరతఖండము
భక్తి పాడర తమ్ముడా!

వేదశాఖలు వెలిసె నిచ్చట
ఆదికావ్యం బలరె నిచ్చట
బాదరాయణ పరమ ఋషులకు
పాడు సుమ్మిది చెల్లెలా!

విపిన బంధుర వృక్షవాటిక
ఉపనిషన్ము వొలికె నిచ్చట
విపుల తత్త్వము విస్తరించిన
విమల తల మీదె తమ్ముడా!

సూత్రయుగముల శుద్ధవాసన
క్షాత్రయుగముల శౌర్యచండిమ
చిత్రదాస్యముచే చరిత్రల
చెఱిగిపోయెను చెల్లెలా!

మేలికిన్నెర మేళవించే
రాలు కరగగ రాగమెత్తీ
పాలతీయని భావిభారత
పదము పాడర తమ్ముడా!

నవరసమ్ములు నాట్యమాడగ
చివురు పలుకులు చెవుల విందుగ
కవితలల్లిన క్రాంతహృదయుల
గారవింపవె చెల్లెలా!

దేశగర్వము దీప్తిచెందగ
దేశచరితము తేజరిల్లగ
దేశమరసిన ధీరపురుషుల
తెలిసి పాడర తమ్ముడా!

పాండవేయుల పదును కత్తులు
మండి మెఱసిన మహిత రణకథ
కండగల చిక్కని తెలుంగుల
కలసి పాడవె చెల్లెలా!

లోకమంతకు కాకపెట్టిన
కాకతీయుల కదన పాండితి
చీకిపోవని చేపపదముల
చేర్చి పాడర తమ్ముడా!

తుంగభద్రాభంగములతో
పొంగి నింగిని పొడిచి త్రుళ్ళి
భంగపడని తెలుగునాథుల
పాట పాడవె చెల్లెలా!

భావం :

కవి మనదేశపు గౌరవాన్ని, గొప్పతనాన్ని చాటిచెప్పేవిధంగా, ప్రతివారూ పాడుకొనేందుకు వీలుగా ఈ కింది విషయాలను చెప్పారు. ఆయన భారతదేశ ప్రజలను తమ్ముడా! చెల్లెలా! అని సంబోధించారు.

1. మన భారతదేశం సిరులు పొంగిన, జీవమున్న భూమి. ఇది పాడిపంటలుగల భాగ్యదేశం. అలాంటి ఈ భారతదేశాన్ని గూర్చి భక్తితో పాడాలి.
2. వేదాలు, వేదాంగాలు ఈ దేశంలో వెలిశాయి. అదికావ్యమైన రామాయణం ఇక్కడే పుట్టింది. మహాభారత, భాగవతాలను రచించిన వేదవ్యాసుడు మొదలైన ఎందరో మునులనుగన్న పుణ్యభూమి ఇది.
3. ఈ దేశంలో దట్టమైన చెట్లతో కూడిన విస్తారమైన అరణ్యాలున్నాయి. మధురమైన భావసారంగల ఉపనిషత్తులు ఇక్కడే పుట్టాయి. వివరాలతో కూడిన తత్వబోధన విస్తరించిన పవిత్రమైన భూమి ఇది.
4. సూత్రాలను చెప్పిన కాలంనాటి గొప్పతనం, ప్రచండ పరాక్రమమున్న రాజుల కాలంనాటి, పరాక్రమ చరిత్రలన్నీ పరదేశీయుల కింద బానిసత్వం వల్ల అంతరించిపోయాయి.
5. కిన్నెర వాద్యాన్ని మీటుతూ, రాళ్ళను కూడా కరగించగల రాగంతో, బిగ్గరగా, భావి భారతదేశ భాగ్యాన్ని గురించి పాడుకోవాలి.
6. నవరసాలతో నిండిన, తేటతెలుగు మాటలతో చెవులకింపుగా కవిత్వాన్ని చెప్పిన ప్రగతిశీల కవులను గౌరవించాలి.
7. దేశగౌరవం ప్రకాశించేటట్లుగా, దేశచరిత్ర విస్తరించేటట్లుగా, దేశాన్ని కాపాడిన వీరపురుషులను గురించి తెలుసుకొని కీర్తించాలి.
8. పాండవుల కత్తుల పదునుతో తళతళలాడిన కురుక్షేత్ర యుద్ధాన్ని గురించి చక్కని తెలుగుపదాలతో అందరూ కలసి పాడుకోవాలి.
9. ప్రపంచాన్నే వేడెక్కించిన కాకతీయరాజుల యుద్ధనైపుణ్యాన్ని కలకాలం నిలిచే మాటలతో మెచ్చుకోవాలి.
10. తుంగభద్రానది అలలతో పాటుగా పొంగి ఆకాశాన్నంటినా చెక్కుచెదరని ధైర్యంగల తెలుగు రాజుల చరిత్రలను గానంచేయాలి.

కవి పరిచయం

కవి	:	రాయప్రోలు సుబ్బారావు
జననం, మరణం	:	మార్చి 13, 1892 - జూన్ 30, 1984
జన్మస్థలం	:	గార్లపాడు, బాపట్ల తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా.
రచనలు	:	తృణకంకణం, కష్టకమల, స్నేహలత, స్వప్నకుమార మొదలయినవి భావకవిత్వంలో ప్రసిద్ధి పొందిన కావ్యాలు. ఆంధ్రావని, జడకుచ్చులు, వనమాల, ప్రసిద్ధమైన ఖండకావ్యాలు. రమ్యాలోకం, మాధురీదర్శనం పద్యరూపంలోని లక్షణగ్రంథాలు.

ఇవి చేయండి

I. వినడం-మాట్లాడడం

1. ఈ గేయం దేన్ని గురించి చెప్తోంది?
2. ఈ గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడండి.
3. భారతదేశాన్ని పుణ్యభూమి అని ఎందుకన్నారు?
4. దేశగౌరవం ప్రకాశింపజేసిన మీకు తెలిసిన భారతీయ వీరుల గురించి చెప్పండి.
5. గేయం విన్నారు కదా! దీనిలో దేశభక్తికి సంబంధించిన విషయాలు ఏమేమి ఉన్నాయి?

II. చదవడం - రాయడం

1. ఈ గేయంలో మన భారతదేశం అని తెలిపే పదాలను గుర్తించండి.
2. ఈ కింది మాటలక్రమాన్ని సరిచేస్తే గేయంలోని పాదాలుగా అవుతాయి. సరిచేసి రాయండి. భావం చెప్పండి.

దీప్తి దేశ చెందగ గర్వము
చరితము దేశ తేజరిల్లగా
ధీర దేశ పురుషుల మరసిన
తమ్ముడా! పాదర తెలిసి.

3. ఈ కింది భావం వచ్చే వాక్యాలు గేయంలో ఎక్కడ ఉన్నాయో చూసి రాయండి.

అ. మన దేశం వేదాలకు పుట్టినిల్లు.

ఆ. కాకతీయుల యుద్ధ నైపుణ్యం

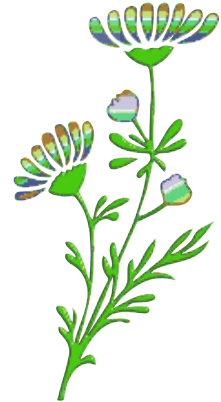
ఇ. లేత మాటలు చెవుల కింపుగ.

ఈ. ఉపనిషత్తులు ఇక్కడే పుట్టాయి.

4. ఈ కింది ప్రశ్నలకు గేయం ఆధారంగా జవాబులు రాయండి.

- అ. పాఠానికి తగిన శీర్షికను నిర్ణయించండి.
- ఆ. మన దేశం పవిత్ర భూమి ఎందుకయింది?
- ఇ. భావి భారతపదాన్ని ఏ విధంగా పాడాలి?
- ఈ. మనదేశం దేనికి నిలయం?
- ఉ. మన దేశాన్ని పుణ్యభూమి అని ఎందుకు అంటారు?
- ఊ. గేయంలో వేటిని గురించి పాడాలని అన్నారు?

III. స్వీయరచన

1. ఈ కింది ప్రశ్నలకు 5 పంక్తులలో సమాధానాలు రాయండి.

- మీకు తెలిసిన కొందరు ప్రాచీన, ఆధునిక తెలుగు కవులను గురించి తెలపండి.
- భారతదేశాన్ని కాపాడిన కొందరు వీరపురుషులను గురించి తెలపండి.
- ఎవరైనా యుద్ధాలు ఎందుకు చేస్తారు? యుద్ధాలవల్ల లాభమా? నష్టమా? ఎందువల్ల?
- ఈ “బానిసతనం” అంటే ఏమిటి?
- “భరత ఖండం” భాగ్యసీమ అనటానికి గల కారణాలు తెలపండి.
- మనదేశపు గొప్పతనం ఏమిటి?

2. ఈ కింది ప్రశ్నలకు 10 పంక్తులలో సమాధానం రాయండి.

- గేయభావాన్ని మీ సొంతమాటలలో రాయండి.
- భారతదేశం గొప్పతనాన్ని ఎందుకు తెలుసుకోవాలి?
- “రాయప్రోలు సుబ్బారావు” గారి ఈ గేయం ఎలా ఉంది! ఈ గేయం ఆధారంగా కవిని గురించి, ఈ గేయాన్ని గురించి మీ అభిప్రాయాలు తెలపండి.

IV. పరజాలం

1. ఈ కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాలకు సమానార్థాన్నిచ్చే పదాలను గేయంనుంచి తీసి రాయండి.

- అధిక సంపదలు కలిగినవారికంటే గుణవంతులే గొప్ప.
- మనదేశం చాలా సంవత్సరాలు బ్రిటిష్ వారి కింద బానిసతనంలో మగ్గిపోయింది.
- మంచివారిని, గొప్పవారిని గౌరవించాలి.
- వేసవికాలం ఎండ వేడిగా ఉంటుంది.
- వ్యాసుడు సంస్కృతంలో భారత, భాగవతాలు రాశాడు.

2. ఈ కింది వాక్యాలలో గీత గీసిన పదాలకు వికృతి పదాలు రాయండి.

కోయిల మామిడి చిగుళ్ళను తింటుంది. కోయిల కూతలతో పరవశించి కవులు కవితలల్లుతారు. మంచి కవితలు వింటే హృదయం ఉప్పొంగిపోతుంది. ఎందరో గొప్పకవులు ఉండటం మన దేశ భాగ్యం.

3. ఈ కింది వాక్యాలలో ఒకే అర్థాన్నిచ్చే పదాలు ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించండి, రాయండి.

- విపినాలలో క్రూర జంతువులుంటాయి. అరణ్యాలలో మునులు నివసిస్తారు.
- ఈ ధరణిలో ఎందరో వీరులు జన్మించారు. ఈ గడ్డమీద పుట్టిన ప్రతివారూ పౌరుషవంతులే.
- గొప్పవారి సేవలు కలకాలం చిరస్థాయిగా ఉంటాయి. అందుకోసం వారిని ఎల్లప్పుడూ గుర్తించాలి.
- విశాలమైన మన దేశంలో విస్తారమైన అడవులున్నాయి.

4. ఈ కింది వాక్యాలను వ్యతిరేకార్థమిచ్చే వాక్యాలుగా మార్చి రాయండి.

- కమల పుస్తకం చదువుతూంది.
- వర్షం జోరుగా కురుస్తూంది.
- ఈ నది చాలా వేగంగా ప్రవహిస్తూంది.
- ఆ చెట్టు కొమ్మలు చాలా పెద్దవి.
- లీల సంగీతం వింటూంది.

5. కింది వాక్యాలు చదవండి. గీత గీసిన పదాల అర్థాలు రాయండి. వాటితో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

- పార్లమెంట్ రోజున సమూహంలో భాగాలు ఎత్తుగా లేస్తాయి. ()
- సైనికులకు చేవ ఉండాలి. ()
- ఋషులు, మునులు విపినాలలో తపస్సు చేస్తూంటారు. ()
- మనందరం భూతలంమీద నివసిస్తున్నాము. ()
- ఉగాది పచ్చడి ఆరు రుచుల మేళవింపు. ()
- తేనెటీగలు మధువును ఇస్తాయి. ()
- నేటి బాలలే భావి భారతపౌరులు. ()

V. సృజనాత్మకత

- ఈ గేయాన్ని భారతమాత ఆత్మకథగా రాయండి.
- గేయాన్ని అభినయిస్తూ పాడండి. (బృందగానం)
- మన దేశంలాగే మనం పుట్టిన ఊరు కన్నతల్లి వంటిది. మీ ఊరిని గురించి పొగుడుతూ ఒక గేయం రాయండి.

VI. ప్రశంస

- ఇతర భాషలలోని దేశభక్తి గేయాలను నేర్చుకొని పాడండి.
- భారతదేశపు ఔన్నత్యాన్ని తెలుసుకోండి.
- దేశగౌరవం నిలబెట్టటానికి ఏమేమి చెయ్యాలి తెలుసుకోండి.

VII. ప్రాజెక్టు పని

- భారతమాతను స్తుతించే గేయాలను సేకరించండి.
- ఈ కవి రాసిన ఇతర గేయాలను నేర్చుకోండి.
- ప్రముఖులైన దేశభక్తుల చిత్రాలను సేకరించండి.

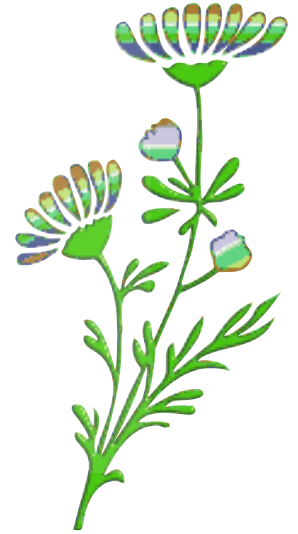
VIII. భాషగురించి తెలుసుకుందాం

అ. కింది పదాలు కలిపి రాయండి.

ఉదా॥ విశ్వద + అభిరామ = (అ + అ = ఆ) = విశ్వదాభిరామ

- సోమన + అద్రి = =
- రవి + ఇంద్రుడు = =
- భాను + ఉదయం = =
- మాతృ + ఋణం = =

పైవాటిలో మొదటిపదానికి చివర, రెండో పదానికి మొదట ఒకే రకమైన అచ్చు వస్తున్నది కదా! వీటినే సవర్ణాలు అంటారు. ఇలా వచ్చిన ప్రతిసారీ సంధిలో దీర్ఘం వస్తున్నది. దీన్నే సవర్ణదీర్ఘసంధి అంటారని 6వ తరగతిలో మీరు తెలుసుకున్నారు.

(అ) కింది పదాలనూ కలిపి రాయండి.

- ఉదా॥ సు + ఆగతం = (ఉ + ఆ = వా) = స్వాగతం
1. అతి + ఆశ = (+) =
 2. అణు + అస్త్రం = (+) =
 3. పితృ + ఆర్జితం = (+) =

పై పదాల్లో మొదటి వరసలో ఉన్నవాటికి చివర (పూర్వస్వరాలుగా) ఇ, ఉ, ఋలు ఉన్నాయి. పరస్వరం స్థానంలో వేరే అచ్చులు అంటే అసవర్ణాచ్చులు కలిశాయి. అలా కలిసినప్పుడు ఇ - 'య' గా; ఉ - 'వ' గా; ఋ - 'ర' గా మారడం గమనించారు కదా! దీన్నే యణాదేశసంధి అంటారని కిందటి తరగతిలో మీరు తెలుసుకున్నారు.

(ఇ) ఇప్పుడు కింది జాబితాలోని పదాలను విడదీసి పూర్వ పర స్వరాలను గుర్తించి, ఏవి సవర్ణదీర్ఘ సంధులో, ఏవి యణాదేశ సంధులో నిర్ణయించండి. సంధులు ఏర్పడ్డ తీరును చర్చించండి.

- ఉదా॥ గుర్వాజ్ఞ = గురు + ఆజ్ఞ (ఉ + ఆ = వా) = యణాదేశసంధి
1. అష్టావధానం = + =
 2. మహేంద్రుడు = + =
 3. అత్యంత = + =
 4. మాత్రంశ = + =
 5. గురూపదేశం = + =
 6. అణ్ఞాయుధం = + =
 7. పితౄణము = + =

నేనివి చేయగలనా?

1. ఈ గేయాన్ని రాగయుక్తంగా పాడగలను. ఔను / కాదు
2. గేయంలో చెప్పిన విషయాలను నేను సొంతమాటల్లో చెప్పగలను. ఔను / కాదు
3. గేయ సారాంశాన్ని సొంతమాటల్లో రాయగలను. ఔను / కాదు
4. గేయంలోని పదాలను సొంతవాక్యాలలో ఉపయోగించగలను. ఔను / కాదు
5. గేయాన్ని భారతమాత ఆత్మకథగా రాయగలను. ఔను / కాదు
6. గేయాన్ని అభినయిస్తూ పాడగలను. ఔను / కాదు

ప్రపంచానికి మార్గదర్శనం చేయగలిగిన సామర్థ్యం భారతదేశానికి మాత్రమే ఉన్నది - ఆర్నాల్డ్ టాయిన్స్